

UCHWAŁA Nr 46 RADY MINISTRÓW

z dnia 5 marca 1976 r.

w sprawie gospodarki finansowej przemysłowych i budowlano-montażowych państwowych organizacji gospodarczych objętych planem centralnym.

Na podstawie art. 9 i 25 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111), art. 2 i 3 dekretu z dnia 21 września 1950 r. o opodatkowaniu przedsiębiorstw gospodarki uspołecznionej (Dz. U. Nr 44, poz. 399), art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1975 r. Nr 7, poz. 41), art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 29, poz. 244) oraz art. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1955 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 20, poz. 108) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała określa zasady gospodarki finansowej następujących państwowych organizacji gospodarczych objętych planem centralnym:

- 1) zjednoczeń przemysłowych i budowlano-montażowych oraz zgrupowanych w nich przedsiębiorstw i jednostek badawczych,

- 2) przedsiębiorstw przemysłowych i budowlano-montażowych podległych bezpośrednio ministrom.

2. Przez użyte w uchwale określenia:

- 1) przedsiębiorstwo — rozumie się przedsiębiorstwo (kombinat), a także zakład doświadczalny podporządkowany jednostce badawczej zgrupowanej w zjednoczeniu lub bezpośrednio podporządkowany dyrektorowi zjednoczenia oraz centralę zjednoczenia w zakresie jej działalności gospodarczej,
- 2) jednostka badawcza — rozumie się instytut naukowo-badawczy, działający na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1975 r. Nr 7, poz. 41), ośrodek badawczo-rozwojowy, centralne laboratorium, centralne biuro konstrukcyjne oraz inne jednostki zaliczone w klasyfikacji gospodarki narodowej do gałęzi 77 — „Jednostki naukowo-badawcze”, których zadaniem jest prowadzenie prac badawczych,

- 3) ministrowie — rozumie się również kierowników urzędów centralnych, a przez ministerstwa — również urzędy centralne,
- 4) dyrektor zjednoczenia — rozumie się naczelnego dyrektora zjednoczenia,
- 5) kompleksowe zasady ekonomiczno-finansowe — rozumie się kompleksowe zasady systemu ekonomiczno-finansowego wprowadzone na podstawie uchwały nr 329 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1972 r. w sprawie wprowadzania kompleksowych zasad ekonomiczno-finansowych w niektórych jednostkach i organizacjach gospodarczych,
- 6) wynik finansowy — rozumie się zysk lub stratę.

Rozdział 2

Akumulacja oraz wynik finansowy zjednoczenia i ich podział.

§ 2. Akumulację finansową zjednoczenia stanowi suma akumulacji finansowej zgrupowanych w zjednoczeniu przedsiębiorstw i jednostek badawczych, skorygowana o saldo rachunku wyrównawczego kalkulacyjnych cen zakupu, jeżeli taki rachunek jest prowadzony.

§ 3. 1. Wynik finansowy brutto zjednoczenia stanowi akumulacja finansowa zjednoczenia, zmniejszona o:

- podatek obrotowy,
- dodatnie różnice budżetowe,
- obciążenie funduszu plac przedsiębiorstw,
- oprocentowanie funduszu statutowego w części finansującej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu, obowiązanych do oprocentowania tej części funduszu,
- inne odpisy i zmniejszenia akumulacji finansowej zjednoczenia przewidziane odrębnymi przepisami, w tym również dotyczące rozliczeń z tytułu importu i eksportu,

a zwiększona o:

- dotacje przedmiotowe z budżetu,
- ujemne różnice budżetowe oraz
- inne dopłaty i zwiększenia akumulacji finansowej przewidziane odrębnymi przepisami, w tym również dotyczące rozliczeń z tytułu importu i eksportu.

2. Wynik finansowy brutto zjednoczenia obejmuje wyniki brutto przedsiębiorstw i jednostek badawczych zgrupowanych w zjednoczeniu, skorygowane o salda różnic cen oraz dotacji przedmiotowych i obciążeń, o których mowa w § 14 ust. 4 i § 15 ust. 3.

3. Wynik finansowy brutto zjednoczenia przeznacza się na:

- 1) spłatę przypadających na dany okres i ustalonych w planie spłaty rat kredytów zaciągniętych na inwestycje rozwojowe w części obciążającej zysk,
- 2) odpisy na fundusz efektów wdrożeniowych jednostek badawczych i szkół wyższych dokonywane przez przedsiębiorstwa,
- 3) odpisy na fundusz efektów wdrożeniowych jednostek badawczych dokonywane przez te jednostki z tytułu sprzedaży lub upowszechnienia prac badawczych w formie opłat zryczałtowanych oraz odpisy na fundusz nagród dla pracowników jednostek badawczych, tworzony z ich wyniku finansowego brutto,
- 4) odpisy na fundusz ryzyka handlowego w przedsiębiorstwach handlu zagranicznego,
- 5) wpłatę do budżetu zysku nadmiernego biur projektów (§ 37 ust. 1).

§ 4. Wynik finansowy zjednoczenia podlega weryfikacji na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorstw (§ 20)

przy wykorzystaniu wyników weryfikacji przeprowadzonych w przedsiębiorstwach i jednostkach badawczych zgrupowanych w zjednoczeniu.

§ 5. 1. Wynik finansowy brutto zjednoczenia, po przeznaczeniu jego części na cele określone w § 3 ust. 3, stanowi wynik finansowy netto zjednoczenia.

2. Wynik finansowy netto zjednoczenia podlega podziałowi na:

- 1) odpis na fundusz premiiowy premiiowanych z zysku pracowników przedsiębiorstw zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy, dokonywany na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) odpisy przewidziane odrębnymi przepisami,
- 3) odpis na fundusz rozwoju.

§ 6. 1. Minister Finansów w porozumieniu z właściwym ministrem ustala dla poszczególnych zjednoczeń na okres wieloletni normę łącznej sumy odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju, wolnych od opodatkowania.

2. Minister Finansów może ustalić normę, o której mowa w ust. 1, dla całego resortu. W takim wypadku normę dla poszczególnych zjednoczeń ustala właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. Normy, o których mowa w ust. 1 i 2, są ustalane procentowo w stosunku do średniorocznej wartości brutto środków trwałych (z wyłączeniem wartości budynków i budowli oraz wartości niematerialnych i prawnych) i zapasów, z tym że:

- 1) wartość brutto środków trwałych zmniejsza się ponadto o wartość brutto środków trwałych uznanych w obowiązującym trybie za trwałe nieczynne oraz o wartość brutto środków trwałych służących zakładowej działalności socjalnej,
- 2) wartość zapasów zmniejsza się o wartość tych rodzajów zapasów, które podlegają finansowaniu w całości kredytem bankowym.

4. Nadwyżka łącznej sumy odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju ponad kwotę wynikającą z ustalonej normy (ust. 1 i 2) podlega opodatkowaniu. W celu obliczenia podatku nadwyżkę tę zwiększa się o zasilenia funduszy rozwoju przedsiębiorstw i jednostek badawczych zgrupowanych w zjednoczeniu z ich rezerwowych funduszy rozwoju, a zmniejsza o kwoty przeznaczone na rezerwowe fundusze rozwoju przedsiębiorstw i jednostek badawczych zgrupowanych w zjednoczeniu.

5. Minister Finansów ustala wysokość i skalę progresywnego opodatkowania nadwyżki łącznej sumy odpisów (ust. 4) oraz terminy płatności podatku i sposób jego uiszczania.

Rozdział 3

Fundusze tworzone w zjednoczeniu.

§ 7. 1. W zjednoczeniu są tworzone fundusze zbiorcze i jednostkowe.

2. Funduszami zbiorczymi zjednoczenia są:

- 1) fundusz rozwoju zjednoczenia, na który składają się fundusze rozwoju przedsiębiorstw i jednostek badawczych zgrupowanych w zjednoczeniu, ich rezerwowe fundusze rozwoju oraz scentralizowany fundusz rozwoju zjednoczenia,
- 2) fundusz postępu techniczno-ekonomicznego zjednoczenia, na który składają się fundusze postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw oraz scentralizowany fundusz postępu techniczno-ekonomicznego zjednoczenia,
- 3) fundusz premiiowy pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy, na który składają się fundusze premiiowe pracowników zajmują-

cych kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu i centrali zjednoczenia, ich rezerwowe fundusze premiowe oraz scentralizowany rezerwowy fundusz premiowy pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy.

3. Normatywy określające wielkość funduszy zbiorczych, o których mowa w ust. 2, są ustalane dla zjednoczenia.

4. Fundusze, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, są tworzone i wykorzystywane na podstawie odrębnych przepisów.

5. Zjednoczenie tworzy ponadto fundusz przedsięwzięć gospodarczych. W zjednoczeniu wiodącym w danej branży może być tworzony także fundusz branży. Środki tych funduszy są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

§ 8. 1. Scentralizowany fundusz rozwoju zjednoczenia tworzy się z podlegających przekazaniu przez przedsiębiorstwa i jednostki badawcze do centrali zjednoczenia obciążeń ich odpisów na fundusz rozwoju (§ 23 ust. 5 i § 43 ust. 2), zwiększonych o równowartość dodatnich sald różnic cen oraz wewnętrznych dotacji przedmiotowych i obciążeń, o których mowa w § 14—16, a zmniejszonych o:

- 1) równowartość ujemnych sald różnic cen oraz wewnętrznych dotacji przedmiotowych i obciążeń, o których mowa w § 14—16,
- 2) część rat kredytów zaciągniętych na inwestycje rozwojowe przypadających w danym okresie do spłaty z zysku brutto zjednoczenia jako całości zgodnie z planem spłaty tych kredytów,
- 3) obciążenie funduszu płac i oprocentowanie funduszu statutowego centrali zjednoczenia w części finansującej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne,
- 4) straty przedsiębiorstw i jednostek badawczych.

2. Kwoty obciążeń odpisów na fundusz rozwoju przedsiębiorstw i jednostek badawczych (§ 23 ust. 5 i § 43 ust. 2) i równowartość dodatnich sald różnic cen oraz wewnętrznych dotacji przedmiotowych i obciążeń (§ 14—16) podlegają przekazaniu na specjalny rachunek bankowy centrali zjednoczenia. Z rachunku tego pokrywa się wypłaty z tytułów wymienionych w ust. 1 pkt 1—4. Równowartość utworzonego scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia podlega przekazaniu na bankowy rachunek tego funduszu.

§ 9. 1. Scentralizowany fundusz rozwoju zjednoczenia tworzy się w centrali zjednoczenia.

2. Ze scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenie uiszcza podatek od nadwyżki łącznej sumy odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju zjednoczenia (§ 6 ust. 4).

3. Scentralizowany fundusz rozwoju zjednoczenia jest przeznaczony na:

- 1) finansowanie środków obrotowych przedsiębiorstw i jednostek badawczych w drodze zasilania dotacjami ich funduszy rozwoju bądź w drodze udzielania im pożyczek,
- 2) finansowanie inwestycji odtworzeniowo-modernizacyjnych w drodze udzielania przedsiębiorstwom i jednostkom badawczym dotacji na zasilanie ich funduszy rozwoju lub bezpośredniego finansowania ze środków scentralizowanego funduszu rozwoju inwestycji realizowanych na wspólne potrzeby przedsiębiorstw i jednostek badawczych zgrupowanych w zjednoczeniu.

4. W razie zgromadzenia środków na rachunku scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia w wysokości przekraczającej potrzeby określone w ust. 3 nadwyżka tych środków może być przeznaczana na:

1) następujące cele inwestycyjne:

- a) pomoc w spłacie planowanych rat kredytów inwestycyjnych w wypadkach, w których kalkulacja sporządzana przy rozpoczynaniu inwestycji rozwojowej wykazuje, że odpisy amortyzacyjne i zysk przewidziane do osiągnięcia z eksploatacji obiektów uzyskanych w wyniku inwestycji nie zapewnią spłaty kredytu w maksymalnym okresie kredytowania,
 - b) uzupełniające finansowanie inwestycji rozwojowych polegających na generalnej modernizacji,
 - c) finansowanie inwestycji rozwojowych jednostek badawczych,
 - d) finansowanie — nie będących inwestycjami socjalnymi lub mieszkaniowymi — inwestycji nie mających bezpośrednio charakteru produkcyjnego, a stanowiących samodzielne zadania inwestycyjne, które nie wchodzi w skład przedsięwzięcia inwestycyjnego zaliczonego do inwestycji rozwojowych,
 - e) przyspieszenie spłaty kredytów zaciągniętych na inwestycje rozwojowe,
 - f) pokrywanie udziałów w kosztach wykonania inwestycji wspólnych realizowanych przez inne jednostki,
 - g) udzielanie przedsiębiorstwom w budowie pożyczek na opłacenie odsetek od kredytów inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji,
- 2) udzielanie nowo utworzonym przedsiębiorstwom dotacji na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe,
 - 3) zasilanie funduszu postępu techniczno-ekonomicznego i funduszu prac badawczych,
 - 4) zasilanie funduszu przedsięwzięć gospodarczych,
 - 5) inne cele określone odrębnymi przepisami.

5. Decyzje w sprawie przeznaczania środków scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia (ust. 3 i 4) podejmuje dyrektor zjednoczenia.

6. Właściwy minister może utworzyć w ministerstwie scentralizowany fundusz rozwoju resortu. Fundusz ten tworzy się z określonej kwotowo lub procentowo na okres wieloletni części przychodów scentralizowanych funduszy rozwoju zjednoczeń (funduszy rozwoju przedsiębiorstw podległych bezpośrednio ministrowi), pozostałych po uiszczeniu podatku od odpisów na fundusz rozwoju.

7. Scentralizowany fundusz rozwoju resortu jest przeznaczony na zasilanie scentralizowanych funduszy rozwoju zjednoczeń i funduszy rozwoju przedsiębiorstw podległych bezpośrednio ministrowi.

8. Środki funduszy, o których mowa w ust. 1 i 6, są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

§ 10. 1. Fundusz przedsięwzięć gospodarczych tworzy się:

- 1) z ustalonych przez dyrektora zjednoczenia wpłat przedsiębiorstw i jednostek badawczych, zgrupowanych w zjednoczeniu, obciążających ich koszty własne,
- 2) z wpływów za odpłatnie świadczone w ramach przedsięwzięć dostawy, roboty i usługi,
- 3) ze środków przekazywanych ze scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia.

2. Fundusz przedsięwzięć gospodarczych jest przeznaczony na finansowanie wydatków związanych z podejmowaniem i realizacją:

- 1) wspólnych przedsięwzięć gospodarczych mających na celu ułatwienie wykonania zadań przez przedsiębiorstwa i jednostki badawcze,
- 2) wspólnych przedsięwzięć w zakresie reklamy i sprzedaży.

3. Z funduszu przedsięwzięć gospodarczych nie mogą być realizowane inwestycje.

4. Wspólne przedsięwzięcia gospodarcze są realizowane na podstawie planów zatwierdzonych przez dyrektora zjednoczenia.

5. Wielkość funduszu płac obciążającego koszty wspólnych przedsięwzięć gospodarczych określa dyrektor zjednoczenia w ramach dyspozycyjnego funduszu płac lub funduszu płac zjednoczenia.

6. W razie przejściowego braku środków na rachunku funduszu przedsięwzięć gospodarczych bank może udzielić kredytu na poczet przyszłych wpływów funduszu. W razie zaprzestania lub zakończenia określonego przedsięwzięcia gospodarczego saldo funduszu odnoszące się do takiego przedsięwzięcia podlega rozliczeniu ze scentralizowanym funduszem rozwoju zjednoczenia.

§ 11. 1. Fundusz branży tworzy się z wpłat uczestników porozumienia branżowego, obciążających ich koszty własne. Wysokość tych wpłat ustala komisja branżowa. Fundusz branży jest przeznaczony na finansowanie wydatków związanych:

- 1) ze wspólnymi przedsięwzięciami gospodarczymi mającymi na celu realizację porozumienia branżowego,
- 2) z utrzymaniem sekretariatu porozumienia branżowego oraz wspólnym szkoleniem kadr.

2. Z funduszu branży nie mogą być realizowane inwestycje.

3. Podstawą gospodarowania funduszem branży jest plan uchwalony przez komisję branżową.

4. Wielkość funduszu płac obciążającego koszty pokrywane z funduszu branży określa dyrektor zjednoczenia wiodącego w ramach dyspozycyjnego funduszu płac lub funduszu płac zjednoczenia.

§ 12. 1. Zjednoczenie tworzy następujące fundusze centrali zjednoczenia:

- 1) fundusz statutowy na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorstw,
- 2) fundusz na pokrycie kosztów utrzymania centrali zjednoczenia,
- 3) zakładowy fundusz nagród, zakładowy fundusz socjalny i zakładowy fundusz mieszkaniowy,
- 4) fundusze wchodzące w skład zbiorczych funduszy zjednoczenia:
 - a) fundusz rozwoju,
 - b) rezerwowy fundusz rozwoju,
 - c) fundusz postępu techniczno-ekonomicznego,
 - d) fundusz premii pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy,
 - e) rezerwowy fundusz premii pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy,
- 5) inne fundusze przewidziane odrębnymi przepisami.

2. Fundusze, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w pkt 4 lit. c) — e) i w pkt 5, są tworzone i wykorzystywane na podstawie odrębnych przepisów.

3. Fundusze, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. a) — c), są tworzone w centralach zjednoczeń prowadzących działalność gospodarczą.

4. Środki funduszu rozwoju i rezerwowego funduszu rozwoju centrali zjednoczenia są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

5. Fundusz na pokrycie kosztów utrzymania centrali zjednoczenia tworzy się z wpłat obciążających koszty własne przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu. Wysokość tych wpłat określa dyrektor zjednoczenia. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w gospodarce tym funduszem właściwy minister określi dla danego zjednoczenia limit wydatków na pokrycie kosztów utrzymania centrali zjednoczenia.

6. Fundusz na pokrycie kosztów utrzymania centrali zjednoczenia jest przeznaczony na pokrywanie bieżących

kosztów centrali zjednoczenia związanych z prowadzoną przez centralę działalnością w zakresie zarządzania i koordynacji, łącznie z narzutami na zakładowe fundusze: nagród, socjalny i mieszkaniowy. Nie wykorzystane w danym roku środki funduszu przechodzą na rok następny.

7. Obciążenie funduszu płac i oprocentowanie funduszu statutowego w części finansującej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne centrali zjednoczenia są pokrywane z akumulacji finansowej zjednoczenia. Fundusz premiiowy i rezerwowy fundusz premiiowy tworzy się z funduszu na pokrycie kosztów utrzymania centrali zjednoczenia.

Rozdział 4

Rachunki różnic cen.

§ 13. 1. Właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów może wprowadzić w zjednoczeniach przemysłowych system wewnętrznych cen rozliczeniowych, zawiadamiając o tym Przewodniczącego Państwowej Komisji Cen.

2. Dyrektor zjednoczenia przemysłowego może wprowadzić w zjednoczeniu system wewnętrznych dotacji przedmiotowych oraz system kalkulacyjnych cen zakupu.

§ 14. 1. System wewnętrznych cen rozliczeniowych może być wprowadzony w celu wyrównania skutków obiektywnych różnic warunków produkcji w poszczególnych przedsiębiorstwach przemysłowych zgrupowanych w zjednoczeniu, powodujących znaczną i trwałą rozpiętość jednostkowych kosztów własnych produkcji wytwarzanych wyrobów i usług.

2. Zjednoczenie stosujące system wewnętrznych cen rozliczeniowych prowadzi specjalny rachunek wyrównawczy wewnętrznych cen rozliczeniowych, który służy do:

- 1) gromadzenia dodatnich różnic między wartością dokonywanej przez przedsiębiorstwa przemysłowe sprzedaży wyrobów i usług według cen realizacji a wartością tej sprzedaży według wewnętrznych cen rozliczeniowych ustalonych przez dyrektora zjednoczenia dla poszczególnych przedsiębiorstw,
- 2) sfinansowania ujemnych różnic między wartością dokonywanej przez przedsiębiorstwa przemysłowe sprzedaży wyrobów i usług według cen realizacji a wartością tej sprzedaży według wewnętrznych cen rozliczeniowych ustalonych przez dyrektora zjednoczenia dla poszczególnych przedsiębiorstw.

3. Przy obliczaniu różnic, o których mowa w ust. 2, wartość sprzedaży według cen realizacji pomniejsza się o podatek obrotowy, inne podatki związane ze sprzedażą i dodatnie różnice budżetowe przekazywane do budżetu bezpośrednio przez przedsiębiorstwa oraz powiększa się o dotacje przedmiotowe, ujemne różnice budżetowe i inne dopłaty związane ze sprzedażą.

4. Saldo dodatnich i ujemnych różnic wewnętrznych cen rozliczeniowych uwzględnia się okresowo oraz po zakończeniu roku przy obliczaniu wyniku finansowego brutto zjednoczenia (§ 3 ust. 2).

§ 15. 1. System wewnętrznych dotacji przedmiotowych może być wprowadzony w celu:

- 1) stworzenia w przedsiębiorstwach przemysłowych zgrupowanych w zjednoczeniu warunków sprzyjających produkcji określonych wyrobów i usług, a w szczególności wyrobów charakteryzujących się wysoką jakością i nowoczesnością, a nie objętych — przy ustalaniu cen — zasadą podziału korzyści lub nie oznaczonych znakiem jakości, a także wyrobów i usług deficytowych lub niskorentownych,
- 2) wyrównywania przedsiębiorstwom zwiększonych kosztów wytwarzania nowych lub zmodernizowanych wyrobów w okresie opanowywania nowo uruchomionej produkcji.

2. Zjednoczenie stosujące system wewnętrznych dotacji przedmiotowych prowadzi specjalny rachunek wyrównawczy wewnętrznych dotacji przedmiotowych, który służy do:

- 1) gromadzenia ustalonych przez dyrektora zjednoczenia procentowych obciążeń wartości sprzedaży w wysokorentownych przedsiębiorstwach przemysłowych lub określonych wysokorentownych wyrobów i usług tych przedsiębiorstw,
- 2) sfinansowania ustalonych przez dyrektora zjednoczenia wewnętrznych dotacji przedmiotowych dla określonych wyrobów i usług określonych przedsiębiorstw; dotacje te mogą być ustalane w formie stawek kwotowych lub procentowych w stosunku do cen realizacji zmniejszonych o podatek obrotowy lub zwiększonych o dotacje przedmiotowe z budżetu Państwa.

3. Saldo obciążeń wartości sprzedaży i wewnętrznych dotacji przedmiotowych uwzględnia się okresowo oraz po zakończeniu roku przy obliczaniu wyniku finansowego brutto zjednoczenia (§ 3 ust. 2).

§ 16. 1. System kalkulacyjnych cen zakupu może być wprowadzony w celu wyrównywania wpływu na koszty przedsiębiorstw przemysłowych zgrupowanych w zjednoczeniu krótkookresowych wahań cen zakupu materiałów zaopatrzeniowych z importu i zmian w źródłach dostaw oraz w celu stosowania średnich cen na materiały zaopatrzeniowe pochodzące zarówno z importu, jak i z produkcji krajowej. W szczególności dyrektor zjednoczenia może ustalać kalkulacyjne ceny zakupu w razie:

- 1) zakupu towarów zaopatrzeniowych importowanych po różnych cenach transakcyjnych (powiększonych o cła i marże przedsiębiorstw handlu zagranicznego),
- 2) zakupu takich samych towarów zaopatrzeniowych zarówno importowanych, jak i pochodzących z produkcji krajowej, nabywanych po różnych cenach transakcyjnych (powiększonych o cła i marże przedsiębiorstw handlu zagranicznego) i zbytu.

2. Kalkulacyjne ceny zakupu towarów, o których mowa w ust. 1, służą do:

- 1) rozliczeń między przedsiębiorstwami a zjednoczeniem z tytułu zakupu tych materiałów,
- 2) kalkulowania kosztów własnych.

3. Zjednoczenie stosujące system kalkulacyjnych cen zakupu prowadzi specjalny rachunek wyrównawczy kalkulacyjnych cen zakupu, na który wpływają dodatnie różnice wynikające ze stosowania kalkulacyjnych cen zakupu i z którego pokrywane są ujemne różnice wynikające ze stosowania tych cen. Saldo dodatnich i ujemnych różnic wynikających ze stosowania kalkulacyjnych cen zakupu uwzględnia się okresowo oraz po zakończeniu roku przy obliczaniu akumulacji finansowej zjednoczenia.

4. Kalkulacyjne ceny zakupu dyrektor zjednoczenia ustala na okres 1 roku, opierając się na cenach transakcyjnych płaconych w roku poprzednim, z uwzględnieniem prognozy kształtowania się tych cen w okresie, w którym mają obowiązywać ustalone kalkulacyjne ceny zakupu. W razie zakupu tych samych materiałów pochodzących z importu i z produkcji krajowej kalkulacyjne ceny zakupu ustala się na poziomie średnioważonych cen krajowych i transakcyjnych (powiększonych o cła i marże przedsiębiorstw handlu zagranicznego).

5. Przy ustalaniu kalkulacyjnych cen zakupu należy uwzględniać rozliczenia z budżetem Państwa z tytułu dostaw z importu, określone odrębnymi przepisami.

6. System kalkulacyjnych cen zakupu nie narusza trybu ustalania oraz stosowania jednolitych cen okresowych niektórych artykułów, przewidzianego odrębnymi przepisami.

Rozdział 5

Przeznaczenie odpisów amortyzacyjnych.

§ 17. 1. Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych przedsiębiorstw oraz od budynków i budowli w jednostkach badawczych, nie przeznaczone na spłatę kredytów inwestycyjnych, są przekazywane na:

- 1) dochód budżetu, jeżeli dotyczą środków trwałych istniejących przed dniem 1 stycznia 1976 r., a w dniu tym nie obciążonych spłatą kredytów inwestycyjnych; jeżeli w przedsiębiorstwie lub jednostce badawczej przed tym dniem wprowadzono kompleksowe zasady ekonomiczno-finansowe, to na dochód budżetu przekazuje się odpisy amortyzacyjne od środków trwałych istniejących przed dniem wprowadzenia tych zasad, a w tym dniu nie obciążonych spłatą kredytów inwestycyjnych,
- 2) fundusz rozwoju w zakresie pozostałej części odpisów amortyzacyjnych.

2. W jednostkach badawczych na fundusz rozwoju przeznacza się ponadto odpisy amortyzacyjne od środków trwałych nie wymienionych w ust. 1 oraz od wartości niematerialnych i prawnych, niezależnie od daty ich nabycia.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładowej działalności socjalnej, których przeznaczenie określają odrębne przepisy.

4. Dyrektor zjednoczenia może ustalić, że odpisy amortyzacyjne od środków trwałych uzyskanych w wyniku inwestycji sfinansowanych kredytem, pozostające po spłacie kredytu, zasilają scentralizowany fundusz rozwoju zjednoczenia.

5. Przepisy ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio do odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych.

6. Przepisy ust. 1 oraz ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio do odpisów amortyzacyjnych przedsiębiorstw podległych bezpośrednio ministrom oraz central zjednoczeń.

7. W organizacjach gospodarczych, w których przed dniem 1 stycznia 1976 r. nie zostały wprowadzone kompleksowe zasady ekonomiczno-finansowe, odpisy amortyzacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są przekazywane w 1976 r. na scentralizowany rachunek rozliczeń tworzony w Narodowym Banku Polskim.

Rozdział 6

Akumulacja finansowa oraz wynik finansowy przedsiębiorstwa i ich podział.

§ 18. Akumulację finansową przedsiębiorstwa stanowi różnica między wartością sprzedaży według cen realizacji a kosztem własnym tej sprzedaży, skorygowana o saldo strat i zysków nadzwyczajnych.

§ 19. 1. Wynik finansowy brutto przedsiębiorstwa stanowi akumulacja finansowa przedsiębiorstwa, zmniejszona o:

- podatek obrotowy,
- dodatnie różnice budżetowe,
- obciążenie funduszu płac,
- oprocentowanie funduszu statutowego w części finansującej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne,
- inne odpisy i zmniejszenia akumulacji finansowej przewidziane odrębnymi przepisami, w tym również dotyczące rozliczeń z tytułu eksportu i importu,

a zwiększona o:

- dotacje przedmiotowe z budżetu,
- ujemne różnice budżetowe,

— inne dopłaty i zwiększenia akumulacji finansowej przewidziane odrębnymi przepisami, w tym również dotyczące rozliczeń z tytułu eksportu i importu oraz skorygowana o kwoty dodatnich i ujemnych różnic wewnętrznych cen rozliczeniowych (§ 14) oraz o kwoty wewnętrznych dotacji przedmiotowych i obciążeń (§ 15).

2. Wynik finansowy netto przedsiębiorstwa stanowi jego wynik finansowy brutto po dokonaniu:

- 1) spłaty przypadających na dany okres i ustalonych w planach spłaty rat kredytów zaciągniętych na inwestycje rozwojowe w części obciążającej zysk przedsiębiorstwa,
- 2) odpisu na fundusz efektów wdrożeniowych jednostek badawczych z tytułu wdrożenia wyników prac badawczych.

3. Wynik finansowy netto przedsiębiorstwa podlega podziałowi na:

- 1) odpis na fundusz premii pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy, dokonywany na podstawie odrębnych przepisów, z wyłączeniem pracowników zakładu doświadczalnego przedsiębiorstwa,
- 2) odpisy przewidziane odrębnymi przepisami,
- 3) odpis na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa.

§ 20. 1. Wynik finansowy przedsiębiorstwa podlega weryfikacji w celu:

- 1) wyeliminowania zysku nieprawidłowego,
- 2) dokonania jego korekty z tytułu urzędowych zmian cen, marż, prowizji, taryf i stawek płac, stawek amortyzacyjnych, ubezpieczeniowych i podatkowych, zmian metodologicznych oraz z tytułu zmian organizacyjnych.

2. Za nieprawidłowy uważa się zysk osiągnięty w sposób naruszający obowiązujące przepisy lub interes społeczny, a w szczególności wskutek stosowania niewłaściwych cen i taryf lub pogorszenia jakości produkcji w stosunku do obowiązujących norm i receptur. Za nieprawidłowy uważa się również zysk nadmierny w rozumieniu odrębnych przepisów.

3. Jeżeli zysk nieprawidłowy został ujawniony przez samo przedsiębiorstwo lub zjednoczenie, przekazaniu do budżetu podlega kwota odpowiadająca 100% tego zysku.

4. Jeżeli zysk nieprawidłowy został ujawniony — po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego — przez organy kontroli zewnętrznej, bank lub okręgowy zarząd dochodów państwa i kontroli finansowej, to niezależnie od wpłaty, o której mowa w ust. 3, przedsiębiorstwo dokonuje dodatkowo wpłaty do budżetu kwoty odpowiadającej 50% tego zysku.

5. Jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami zysk nadmierny podlega zwrotowi odbiorcy wyrobów lub usług, a organ kontroli zewnętrznej, bank lub okręgowy zarząd dochodów państwa i kontroli finansowej ujawni, że zwrot ten nie został dokonany, przedsiębiorstwo jest obowiązane dokonać tego zwrotu na rzecz odbiorcy, a ponadto przekazać do budżetu kwotę w wysokości 50% zysku nadmiernego.

6. Szczegółowe zasady dokonywania weryfikacji wyniku finansowego określa Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

Rozdział 7

Fundusze tworzone w przedsiębiorstwach.

§ 21. 1. Przedsiębiorstwa tworzą następujące fundusze:

- 1) fundusz statutowy,

2) zakładowy fundusz nagród, zakładowy fundusz socjalny i zakładowy fundusz mieszkaniowy,

3) fundusze wchodzące w skład zbiorczych funduszy zjednoczenia:

- a) fundusz rozwoju,
- b) rezerwowy fundusz rozwoju,
- c) fundusz postępu techniczno-ekonomicznego,
- d) fundusz premii pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy,
- e) rezerwowy fundusz premii pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy,

4) inne fundusze przewidziane odrębnymi przepisami.

2. Fundusze wymienione w ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. c) — e) oraz w pkt 4 są tworzone i wykorzystywane na podstawie odrębnych przepisów.

3. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe tworzą ponadto fundusz ryzyka.

§ 22. 1. Fundusz statutowy przedsiębiorstwa odzwierciedla równowartość środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w części nie obciążonej kredytem bankowym oraz środków obrotowych nie sfinansowanych kredytem bankowym i innymi zobowiązaniami.

2. Fundusz statutowy dzieli się na część finansującą środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne i część finansującą środki obrotowe.

3. Zwiększenie lub zmniejszenie funduszu statutowego następuje w wypadkach określonych przez Ministra Finansów.

4. W przedsiębiorstwach nowo utworzonych fundusz statutowy tworzy się w wysokości równowartości otrzymanych nieodpłatnie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków obrotowych i dotacji udzielonych przez zjednoczenie ze środków scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia. W razie gdy zjednoczenie nie dysponuje dostatecznymi środkami tego funduszu, może ono otrzymać na ten cel dotację budżetową.

§ 23. 1. Fundusz rozwoju przedsiębiorstwa tworzony jest z następujących źródeł:

- 1) z zysku netto przedsiębiorstwa pozostałego po dokonaniu odpisu na fundusz premii pracowników zatrudnionych na kierowniczych i samodzielnych stanowiskach pracy i innych odpisów (§ 19 ust. 3 pkt 3),
- 2) z odpisów amortyzacyjnych przeznaczonych na fundusz rozwoju (§ 17),
- 3) z wpłat przez inne jednostki udziałów w kosztach realizacji inwestycji wspólnych, finansowanych z funduszu rozwoju,
- 4) ze środków obrotowych przeznaczonych na finansowanie inwestycji substytucyjnych,
- 5) z odsetek od środków zgromadzonych na bankowym rachunku środków funduszu rozwoju,
- 6) z dotacji ze scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia oraz ze środków przekazanych z rezerwowego funduszu rozwoju przedsiębiorstwa,
- 7) z innych środków na podstawie odrębnych przepisów.

2. Fundusz rozwoju przedsiębiorstwa może być zwiększany — za zgodą banku — także z funduszu statutowego w części finansującej środki obrotowe.

3. Dyrektor zjednoczenia ustala dla przedsiębiorstw wieloletnią normę łącznej sumy odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa wolnej od obciążenia na rzecz zjednoczenia. Norma ta ustalana jest procentowo w stosunku do średniorocznej wartości brutto środków trwałych i zapasów, z wyłączeniami, o których mowa w § 6 ust. 3.

4. Ustalając normę, o której mowa w ust. 3, dyrektor zjednoczenia powinien zapewnić możliwość gromadzenia odpowiednich środków na rachunku scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia.

5. Podstawę obliczania obciążenia na rzecz zjednoczenia odpisów na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa stanowi nadwyżka łącznej sumy odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju oraz kwot zasilenia funduszu rozwoju z rezerwowego funduszu rozwoju ponad normę, o której mowa w ust. 3. Przy obliczaniu tej nadwyżki łączną sumę odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa zmniejsza się o kwotę przeznaczoną na rezerwowy fundusz rozwoju przedsiębiorstwa (ust. 6). Wysokość obciążenia na rzecz zjednoczenia jest obliczana według skali ustalonej na podstawie § 6 ust. 5.

6. Jeżeli łączna suma odpisów z zysku netto i amortyzacyjnych na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa przekracza normę, o której mowa w ust. 3, wówczas nadwyżka ta do 50% jej wysokości może być przekazana na rezerwowy fundusz rozwoju przedsiębiorstwa. Nadwyżka ta może być jednak przekazywana na rezerwowy fundusz rozwoju przedsiębiorstwa jedynie do takiej wysokości, aby stan rezerwowego funduszu rozwoju nie przekroczył kwoty wynikającej z normy określonej w ust. 3.

7. Fundusz rozwoju przedsiębiorstwa może być zasilany z jego rezerwowego funduszu rozwoju. Zasilenie to może nastąpić bez względu na wysokość odpisów dokonywanych w danym roku na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa z zysku netto i amortyzacji.

8. Środki funduszu rozwoju i rezerwowego funduszu rozwoju są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

§ 24. 1. Fundusz rozwoju przedsiębiorstwa po wpłacie do zjednoczenia obciążenia, o którym mowa w § 23 ust. 5, oraz spłacie tej części rat kredytów zaciągniętych na inwestycje rozwojowe, która zgodnie z planem spłaty przypada w danym okresie do spłaty z funduszu rozwoju przedsiębiorstwa, przeznacza się na:

- 1) finansowanie środków obrotowych w drodze zasilania funduszu statutowego,
- 2) finansowanie inwestycji odtworzeniowo-modernizacyjnych przedsiębiorstwa.

2. W razie zgromadzenia środków na rachunku funduszu rozwoju przedsiębiorstwa w wysokości przekraczającej potrzeby określone w ust. 1 nadwyżka tych środków może być przeznaczana na:

- 1) następujące cele inwestycyjne:
 - a) uzupełniające finansowanie inwestycji rozwojowych polegających na generalnej modernizacji,
 - b) finansowanie inwestycji przedsiębiorstwa, o których mowa w § 9 ust. 4 pkt 1 lit. d),
 - c) przyspieszenie spłaty kredytów zaciągniętych na inwestycje rozwojowe,
 - d) pokrywanie udziałów w kosztach wykonania inwestycji wspólnych realizowanych przez inne jednostki,
- 2) zasilanie funduszu postępu techniczno-ekonomicznego i funduszu prac badawczych.

3. Decyzje o przeznaczeniu funduszu rozwoju na cele określone w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 podejmuje dyrektor przedsiębiorstwa.

§ 25. 1. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe tworzą fundusz ryzyka z odpisów obciążających koszty sprzedaży produkcji podstawowej w wysokości ustalonej przez dyrektora zjednoczenia. Odpis na fundusz ryzyka nie mo-

że przekroczyć w zjednoczeniu 0,3% wartości sprzedaży produkcji podstawowej wykonanej siłami własnymi przez przedsiębiorstwa budowlano-montażowe. W uzasadnionych wypadkach właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów może podwyższyć dla zjednoczenia dopuszczalną wysokość stawki odpisów na fundusz ryzyka. Fundusz ryzyka zwiększa się dodatkowo o wpływy uzyskane od podwykonawców i dostawców przedsiębiorstw budowlano-montażowych z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji.

2. Fundusz ryzyka jest przeznaczony na pokrycie kosztów usunięcia wad w ramach obowiązków z tytułu rękojmi za wady, a także na pokrycie kosztów usunięcia wad technologicznych.

3. Jeżeli w przedsiębiorstwie wielkość funduszu ryzyka osiągnie kwotę dwukrotnie wyższą od rocznego odpisu ustalonego przez dyrektora zjednoczenia, może ono zaprzestać dokonywania dalszych odpisów.

4. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 2, przekraczają wysokość odpisów dokonanych w danym roku na fundusz ryzyka nie więcej niż o 50%, kwota przekroczeń podlega pokryciu z funduszu ryzyka następnego roku. Pozostała kwota przekroczeń obciąża wynik finansowy przedsiębiorstwa.

§ 26. W wypadkach, w których niemożliwe lub niewskazane jest ustalenie dla wyrobów konsumpcyjnych oznaczonych znakiem jakości cen zbytu na poziomie zapewniającym producentowi określoną przez Przewodniczącą Państwowej Komisji Cen dodatkową kwotę zysku stosowaną do jednostki wyrobu lub podwyższoną — w stosunku do normatywnej — stawkę zysku, Minister Finansów z własnej inicjatywy, na wniosek zainteresowanego ministra lub na wniosek Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług może — niezależnie od osiąganego zysku — zastosować dla przedsiębiorstw produkujących wyroby konsumpcyjne oznaczone znakiem jakości następujące zachęty:

- 1) obniżenie podatku obrotowego,
- 2) przyznanie dodatkowych dotacji budżetowych, niezależnie od obowiązujących stawek dotacji przedmiotowych,
- 3) przyznanie odrębnych dotacji przedmiotowych w odniesieniu do wyrobów nie obciążonych podatkiem obrotowym i nie korzystających z dotacji przedmiotowych.

§ 27. Przedsiębiorstwa powinny rozwijać i pogłębiać wewnątrzzakładowy rozrachunek gospodarczy, jako instrument ułatwiający prowadzenie racjonalnej gospodarki i wykorzystywanie rezerw.

Rozdział 8

Finansowanie środków obrotowych.

§ 28. 1. Do środków obrotowych zalicza się zapasy i należności.

2. Zapasami są następujące składniki majątkowe:

- 1) materiały (materiały podstawowe, konstrukcje, elementy kooperacyjne, materiały pomocnicze, paliwo, części zapasowe maszyn i urządzeń, opakowania, odpadki, przedmioty nietrawne),
- 2) produkcja nie zakończona (produkcja podstawowa, pomocnicza i uboczna w toku oraz półfabrykaty),
- 3) wyroby gotowe oraz roboty i usługi własnej produkcji wykonane, lecz jeszcze nie zafakturowane,
- 4) towary,
- 5) inwentarz żywy,
- 6) koszty przyszłych okresów,
- 7) tymczasowe budynki i urządzenia w budownictwie.

3. Zapasy dzieli się na zapasy bieżące, sezonowe i rezerwy oraz zapasy nieprawidłowe.

§ 29. 1. Zapasy, z wyjątkiem wymienionych w ust. 2, są finansowane funduszem statutowym i kredytem bankowym.

2. Zapasy sezonowe i rezerwy, zapasy biur projektów oraz roboty (prace) w toku przedsiębiorstw budowlano-montażowych i jednostek badawczych, zapasy związane z działalnością przedsiębiorstwa jako generalnego dostawcy lub generalnego realizatora inwestycji oraz zapasy nieprawidłowe są finansowane w całości kredytem bankowym.

3. Minister Finansów może ustalić, że inne rodzaje zapasów niż wymienione w ust. 2 mogą być finansowane w całości kredytem bankowym.

§ 30. 1. Do należności zalicza się należności od odbiorców i dostawców w obrocie krajowym i zagranicznym.

2. Należności są finansowane w całości kredytem bankowym.

§ 31. 1. Jeżeli udział funduszu statutowego w finansowaniu zapasów, o których mowa w § 29 ust. 1, jest mniejszy na koniec roku niż 40%, a w przedsiębiorstwach handlowych mniejszy niż 25%, dyrektor zjednoczenia jest obowiązany z własnej inicjatywy lub na wniosek banku zastosować odpowiednie środki zmierzające do poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa.

2. Dla ustalania udziału funduszu statutowego w finansowaniu zapasów (ust. 1) przyjmuje się przeciętny roczny stan zapasów wynikający z podzielenia przez 5 ich stanów na początek roku i na koniec każdego kwartału oraz wielkość funduszu statutowego w części finansującej środki obrotowe według stanu na koniec roku.

§ 32. 1. Na finansowanie środków obrotowych nie pokrytych funduszem statutowym bank udziela kredytów obrotowych.

2. Zasady udzielania kredytów obrotowych przez banki ustalają odrębne przepisy.

Rozdział 9

Rozliczenia z budżetem.

§ 33. 1. Przedsiębiorstwa zgrupowane w zjednoczeniu wpłacają do budżetu:

- 1) podatek obrotowy,
- 2) dodatnie różnice budżetowe,
- 3) obciążenie funduszu płac,
- 4) oprocentowanie funduszu statutowego w części finansującej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne,
- 5) odpisy amortyzacyjne przeznaczone na dochód budżetu (§ 17),
- 6) zyski nieprawidłowe (§ 20),
- 7) zysk nadmierny biur projektów (§ 37 ust. 1),
- 8) inne wpłaty przewidziane odrębnymi przepisami.

2. Obciążenie funduszu płac i oprocentowanie funduszu statutowego w części finansującej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne są ustalane według zasad i stawek procentowych określonych przez Ministra Finansów.

3. Podatek od odpisów na fundusz rozwoju oraz obciążenie przeznaczonego do wypłaty funduszu premiewego pracowników zajmujących kierownicze i inne samodziel-

ne stanowiska pracy są odprowadzane do budżetu przez zjednoczenie. Zasady i tryb obciążania funduszu premiewego ustalają odrębne przepisy.

4. W wypadkach określonych odrębnymi przepisami przedsiębiorstwa zgrupowane w zjednoczeniu mogą otrzymywać z budżetu dotacje przedmiotowe, ujemne różnice budżetowe i inne dopłaty.

Rozdział 10

Przepisy szczególne dotyczące niektórych przedsiębiorstw.

§ 34. Przepisy rozdziałów 5—9 stosuje się również do zgrupowanych w zjednoczeniu przedsiębiorstw handlu środkami produkcji, przedsiębiorstw handlu zagranicznego, biur projektów, przedsiębiorstw doświadczalno-produkcyjnych, zakładów doświadczalnych podporządkowanych jednostkom badawczym lub bezpośrednio dyrektorowi zjednoczenia oraz przedsiębiorstw przemysłowych i budowlano-montażowych podległych bezpośrednio ministrom, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów § 35—39.

§ 35. 1. Przedsiębiorstwa handlu środkami produkcji:

- 1) nie dokonują odpisu z zysku netto na fundusz premiewy pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy (§ 19 ust. 3 pkt 1), lecz tworzą ten fundusz z odpisów obciążających koszty własne,
- 2) nie tworzą funduszu postępu techniczno-ekonomicznego (§ 21 ust. 1 pkt 3 lit. c),
- 3) tworzą fundusz na przeceny towarów i ryzyko handlowe.

2. Fundusz na przeceny towarów i ryzyko handlowe tworzy się:

- 1) z odpisów obciążających koszty handlowe według normy określonej procentowo w stosunku do wartości sprzedaży magazynowej według cen sprzedaży; normę tę określa dyrektor zjednoczenia na podstawie normy ustalonej przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Finansów,
- 2) z innych środków określonych przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. Fundusz na przeceny towarów i ryzyko handlowe jest przeznaczony na pokrycie:

- 1) skutków przeceny towarów niepełnowartościowych, nietypowych i zagrożonych zmniejszeniem lub utratą wartości handlowej,
- 2) skutków przeznaczenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, towarów na złom,
- 3) kosztów związanych z dostosowaniem towarów do obowiązujących norm technicznych i jakościowych,
- 4) innych wydatków związanych z przeceną i ryzykiem handlowym, określonych przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Finansów.

4. Jeżeli wydatki, o których mowa w ust. 3, przekraczają wysokość funduszu, to zalicza się je w ciężar strat nadzwyczajnych. Jeżeli w przedsiębiorstwie wielkość funduszu na przeceny i ryzyko handlowe osiągnie kwotę dwukrotnie wyższą od odpisu na ten fundusz planowanego na dany rok, może ono zaprzestać dokonywania dalszych odpisów.

5. W przedsiębiorstwach handlu środkami produkcji prowadzących również sprzedaż detaliczną skutki przeceny towarów objętych sprzedażą detaliczną mogą być zaliczane do kosztów handlowych.

6. Normę wolnych od obciążenia na rzecz zjednoczenia odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju dyrektor zjednoczenia ustala dla przedsiębiorstw handlu środkami produkcji procentowo w stosunku do średniorocznej wartości brutto środków trwałych i zapasów. Wartość brutto środków trwałych zmniejsza się o wartość brutto środków trwałych uznanych w obowiązującym trybie za trwale nieczynne oraz o wartość brutto środków trwałych służących zakładowej działalności socjalnej i zakładowych domów mieszkalnych. Wartość zapasów zmniejsza się o wartość tych rodzajów zapasów, które podlegają finansowaniu w całości kredytem bankowym.

§ 36. 1. W przedsiębiorstwach handlu zagranicznego z wyniku finansowego brutto pokrywa się:

- 1) spłaty, przypadających na dany okres i ustalonych w planie spłaty, rat kredytów zaciągniętych na inwestycje rozwojowe, w części obciążającej zysk przedsiębiorstwa,
- 2) odpis na fundusz ryzyka handlowego.

2. Wynik finansowy brutto przedsiębiorstwa handlu zagranicznego, po przeznaczeniu jego części na cele określone w ust. 1, stanowi jego wynik finansowy netto podlegający podziałowi zgodnie z przepisem § 19 ust. 3.

3. Przedsiębiorstwa handlu zagranicznego:

- 1) nie tworzą funduszu postępu techniczno-ekonomicznego,
- 2) tworzą fundusz ryzyka handlowego, który służy do pokrywania nie zawinionych strat związanych z obrotem zagranicznym oraz skutków finansowych zmian koniunkturalnych na rynkach zagranicznych, z wyjątkiem ryzyka będącego przedmiotem ubezpieczenia oraz nie zrealizowanych i spisanych na straty nie ubezpieczonych należności kredytowych,
- 3) tworzą fundusz akwizycyjny z odpisów obciążających koszty; do wysokości tego funduszu przedsiębiorstwa mogą nabywać środki dewizowe na pokrywanie kosztów dewizowych związanych z działalnością przedsiębiorstwa (reklama zagraniczna, wystawy i targi, podróże służbowe zagraniczne, obsługa techniczna i inne).

4. Fundusz ryzyka handlowego jest tworzony i wykorzystywany zgodnie ze szczegółowymi zasadami ustalonymi przez Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

5. Stawki odpisów na fundusz akwizycyjny z podziałem na poszczególne obszary płatnicze ustala Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej w porozumieniu z Ministrem Finansów i zainteresowanymi ministrami. Zamiast stawek odpisów na ten fundusz mogą być ustalone przez Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej dla niektórych przedsiębiorstw limity kwotowe tego funduszu. Stawki odpisów i limity kwotowe powinny być ustalane na okresy wieloletnie, a nie wykorzystane środki funduszu w danym roku przechodzą w całości na lata następne.

6. W zakresie nie uregulowanym w uchwale przedsiębiorstwa handlu zagranicznego zgrupowane w zjednoczeniach stosują przepisy dotyczące gospodarki finansowej przedsiębiorstw handlu zagranicznego.

§ 37. 1. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w porozumieniu z Ministrem Finansów określi zasady ustalania gospodarczo uzasadnionej akumulacji finansowej biur projektów. Gospodarczo nie uzasadnioną akumulację finansową biur projektów traktuje się jako zysk nadmierny podlegający odprowadzeniu bezpośrednio przez biuro projektów do budżetu.

2. Biura projektów nie dokonują odpisu z zysku netto na fundusz premii pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy (§ 19 ust. 3 pkt 1). Premie i nagrody przyznawane pracownikom przez biuro projektów według zasad określonych odrębnymi przepisami obciążają koszty własne biura.

3. Biura projektów nie tworzą funduszu postępu techniczno-ekonomicznego oraz zakładowego funduszu nagród, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

4. Biura projektów tworzą fundusz ryzyka. Fundusz ten tworzy się z odpisów obciążających koszty sprzedaży produkcji, dokonywanych w wysokości 2% wartości sprzedanych prac projektowych wykonanych siłami własnymi, do czasu nagromadzenia kwoty odpowiadającej 5% wartości rocznej tych prac.

5. Fundusz ryzyka jest przeznaczony na pokrycie wynikających z zawartych umów skutków ryzyka związanego ze stosowaniem w projektach nowoczesnych rozwiązań technicznych, technologicznych i funkcjonalnych. Odpisy na fundusz ryzyka z tytułu pełnienia innych funkcji, jak generalnego realizatora inwestycji, generalnego dostawcy itp., są dokonywane według odrębnych przepisów.

6. W razie dokonania wydatków przekraczających w danym roku wysokość funduszu ryzyka przepis § 25 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

7. Odszkodowania i kary umowne płacone zamawiającemu z innych tytułów stanowią straty nadzwyczajne biura projektów.

8. Wydatki na prace studialne i opracowania wariantowe wykonywane z inicjatywy i na potrzeby biura projektów oraz związane z udziałem w konkursach obciążają koszty własne biura projektów.

9. Biura projektów nie przeznaczają funduszu rozwoju na finansowanie środków obrotowych. Środki te są finansowane kredytem bankowym.

§ 38. 1. Przedsiębiorstwa doświadczalno-produkcyjne oraz zakłady doświadczalne (w tym także zakłady doświadczalne przedsiębiorstw) są zwolnione od oprocentowania funduszu statutowego w części finansującej środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne (funduszu wydzielonego w środkach trwałych).

2. Jednostki wymienione w ust. 1 nie przeznaczają zysku netto na utworzenie funduszu premii pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy; fundusz premii tworzony w tych jednostkach obciąża ich koszty.

§ 39. W przedsiębiorstwach przemysłowych i budo-
wlano-montażowych podległych bezpośrednio ministrom:

- 1) normę, o której mowa w § 23 ust. 3, ustala dla przedsiębiorstwa właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów,
- 2) wpłaty obciążenia, o którym mowa w § 23 ust. 5, przedsiębiorstwo dokonuje w formie wpłaty podatku od odpisów na fundusz rozwoju bezpośrednio do budżetu; wysokość i skalę progresywnego opodatkowania nadwyżki łącznej sumy tych odpisów oraz terminy płatności tego podatku i sposób jego uiszczania ustala Minister Finansów.

Rozdział 11

Gospodarka finansowa jednostek badawczych zgrupowanych w zjednoczeniach przemysłowych i budowlano-montażowych objętych planem centralnym.

§ 40. Jednostki badawcze stosują zasady gospodarki finansowej określone w uchwale nr 289 Rady Ministrów

z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9 i z 1975 r. Nr 23, poz. 172), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów § 17 oraz § 41—43 niniejszej uchwały.

§ 41. 1. Z wyniku finansowego brutto jednostki badawczej pokrywa się:

- 1) odpisy na fundusz efektów wdrożeniowych z tytułu sprzedaży i upowszechnienia prac badawczych w formie opłat zryczałtowanych,
- 2) odpis na fundusz nagród dla pracowników jednostki badawczej tworzony w wysokości nie przekraczającej 3% wypłaconego osobowego funduszu płac za dany rok; nie dotyczy to jednostek badawczych uprawnionych do tworzenia zakładowego funduszu nagród na podstawie odrębnych przepisów.

2. Wynik finansowy brutto jednostki badawczej po dokonaniu odpisów wymienionych w ust. 1 stanowi jej wynik finansowy netto. Wynik finansowy netto przeznaczony jest w całości na fundusz rozwoju jednostki badawczej.

3. Wynik finansowy jednostki badawczej podlega weryfikacji w celu wyeliminowania zysku nieprawidłowego. Do zysku tego stosuje się przepisy § 20 ust. 2—5.

§ 42. 1. Jednostki badawcze tworzą następujące fundusze:

- 1) fundusz statutowy,
- 2) fundusz nagród lub zakładowy fundusz nagród,
- 3) zakładowy fundusz socjalny i zakładowy fundusz mieszkaniowy,
- 4) fundusz rozwoju i rezerwowy fundusz rozwoju, wchodzące w skład zbiorczego funduszu rozwoju zjednoczenia,
- 5) fundusz efektów wdrożeniowych lub fundusz nagród wdrożeniowych,
- 6) fundusz premiowy.

2. Fundusze, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, są tworzone i wykorzystywane na podstawie odrębnych przepisów.

§ 43. 1. Fundusz rozwoju jednostek badawczych tworzy się z następujących źródeł:

- 1) zysku netto jednostki badawczej,
- 2) odpisów amortyzacyjnych przeznaczonych na fundusz rozwoju zgodnie z przepisami § 17,
- 3) środków funduszu efektów wdrożeniowych pozostałych po dokonaniu wypłat przewidzianych w § 37 ust. 9 pkt 1—4 uchwały nr 289 Rady Ministrów wymienionej w § 40,
- 4) środków obrotowych przeznaczonych na finansowanie inwestycji substytucyjnych,
- 5) odsetek od środków zgromadzonych na bankowym rachunku środków funduszu rozwoju,
- 6) dotacji ze scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia oraz ze środków przekazanych z rezerwowego funduszu rozwoju jednostki badawczej,
- 7) innych środków przewidzianych odrębnymi przepisami.

2. W zakresie dotyczącym ustalenia wieloletniej normy wolnej od obciążenia na rzecz zjednoczenia łącznej sumy odpisów na fundusz rozwoju z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych, zasad obliczania tych obciążeń oraz tworzenia i wykorzystywania rezerwowego funduszu rozwoju stosuje się odpowiednio przepisy § 23 ust. 3—7.

3. Fundusz rozwoju jednostki badawczej po dokonaniu z niego wpłaty do zjednoczenia obciążenia, o którym mowa w § 23 ust. 5, przeznacza się na:

- 1) finansowanie środków obrotowych w drodze zasilania funduszu statutowego,
- 2) finansowanie inwestycji odtworzeniowo-modernizacyjnych oraz inwestycji, o których mowa w § 9 ust. 4 pkt 1 lit. d),
- 3) finansowanie prac własnych w części przekraczającej środki przekazane na ten cel przez zjednoczenie ze scentralizowanego funduszu postępu techniczno-ekonomicznego zjednoczenia,
- 4) pokrycie kosztów prac badawczych podejmowanych na własne ryzyko, przewidzianych do rozliczenia w formie opłat zryczałtowanych, jeżeli prace te zakończyły się wynikiem negatywnym i w związku z tym nie podlegają sprzedaży,
- 5) finansowanie prac konkursowych.

4. Środki funduszu rozwoju i rezerwowego funduszu rozwoju są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

5. Decyzje o przeznaczeniu funduszu rozwoju na cele określone w ust. 3 podejmuje kierownik jednostki badawczej.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 44. 1. Przedsiębiorstwa przemysłowe, budowlano-montazowe i transportowe, przedsiębiorstwa doświadczalno-produkcyjne oraz zakłady doświadczalne podporządkowane jednostkom badawczym lub dyrektorowi zjednoczenia są obowiązane przekazać na swój fundusz rozwoju równowartość istniejącej w dniu 1 stycznia 1976 r. nadwyżki funduszu statutowego w części finansującej środki obrotowe ponad 50% średniorocznej wartości zapasów bieżących roku poprzedniego.

2. Przedsiębiorstwa handlowe są obowiązane przekazać na swój fundusz rozwoju równowartość istniejącej w dniu 1 stycznia 1976 r. nadwyżki funduszu statutowego w części finansującej środki obrotowe ponad 30% średniorocznej wartości zapasów bieżących roku poprzedniego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą jednostek, w których przed dniem 1 stycznia 1976 r. zostały wprowadzone kompleksowe zasady ekonomiczno-finansowe.

4. Minister Finansów określi, z uwzględnieniem przepisów ust. 1 i 2, zasady dokonania jednorazowego rozliczenia funduszy zjednoczeń i zgrupowanych w nich przedsiębiorstw i jednostek badawczych w związku z wejściem w życie uchwały.

§ 45. Minister Finansów może z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego ministra dostosować przepisy uchwały do branżowych warunków działalności niektórych zjednoczeń i przedsiębiorstw.

§ 46. 1. Minister Finansów może na wniosek właściwego ministra:

- 1) rozciągnąć przepisy uchwały w całości lub ze zmianami na nie objęte uchwałą zjednoczenia oraz przedsiębiorstwa podległe bezpośrednio ministrom,
- 2) wyłączyć spod działania uchwały określone zjednoczenia oraz przedsiębiorstwa podległe bezpośrednio ministrom.

2. Zasady i tryb opodatkowania podatkiem obrotowym, stosowania systemu dotacji przedmiotowych z budżetu, ujemnych i dodatnich różnic budżetowych określają odrębne przepisy.

3. Minister Finansów ustala szczegółowe zasady i tryb rozliczeń z budżetem obciążeń funduszu płac, oprocentowania funduszu statutowego w części finansującej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, zysku nadmiernego biur projektów (§ 37 ust. 1) oraz obciążeń przeznaczonych do wypłaty funduszu premiowego pracowników zajmujących kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy i podatku od odpisów na fundusz rozwoju.

4. Zasady finansowania prac badawczych i wdrożeniowych, finansowania inwestycji i remontów oraz finansowania zakładowej działalności socjalnej regulują odrębne przepisy.

5. Minister Finansów ustala tryb i terminy dokonywania przez przedsiębiorstwa i jednostki badawcze przelewów środków na bankowe rachunki ich funduszy rozwoju i rezerwowych funduszy rozwoju oraz wpłat obciążeń na rzecz zjednoczenia (§ 23 ust. 5).

§ 47. 1. Właściwi ministrowie w terminie do dnia 30 czerwca 1976 r. dostosują w podległych organizacjach gospodarczych kompleksowe zasady ekonomiczno-finansowe, wprowadzone w życie przed dniem ogłoszenia niniejszej uchwały, do przepisów tej uchwały, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie § 45.

2. Jednostki, o których mowa w ust. 1, powinny dokonywać podziału akumulacji finansowej i wyniku finansowego, odpisów na fundusze oraz rozliczeń z budżetem za III kwartał i cały rok 1976 — systemem narastającym od początku roku — według zasad ustalonych w uchwale. Rozliczenia i odpisy dokonane za I półrocze 1976 r. mają charakter zaliczkowy.

§ 48. 1. W stosunku do jednostek organizacyjnych określonych w § 1 ust. 1 tracą moc:

- 1) uchwała nr 176 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie gospodarki finansowej państwowych przedsiębiorstw, kombinatów i zjednoczeń przemysłowych oraz budowlano-montażowych, objętych planowaniem centralnym (Monitor Polski z 1971 r. Nr 26, poz. 166, z 1972 r. Nr 23, poz. 132, z 1974 r. Nr 10, poz. 75 i Nr 40, poz. 233),
- 2) uchwała nr 178 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie oprocentowania środków trwałych przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr 40, poz. 295),
- 3) uchwała nr 30 Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1967 r. w sprawie gospodarki finansowej państwowych biur projektów (Monitor Polski z 1972 r. Nr 28, poz. 157 i z 1974 r. Nr 6, poz. 42).

2. Tracą moc przepisy:

- 1) uchwały nr 65 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1972 r. w sprawie zasad ekonomiczno-finansowych zjednoczeń budownictwa przemysłowego i specjalistycznego oraz zgrupowanych w nich przedsiębiorstw, zmienionej uchwałą nr 40 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1974 r. i uchwałą nr 214 Rady Ministrów z dnia 6 września 1974 r., z wyjątkiem § 3 ust. 1 pkt 5 i § 17 ust. 1 pkt 4,
- 2) uchwały nr 66 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1972 r. w sprawie organizacji i zasad ekonomiczno-finansowych kombinatów budownictwa mieszkaniowego, zmienionej uchwałą nr 40 Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1974 r. i uchwałą nr 107 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 1975 r., z wyjątkiem § 2, § 6 i § 10 ust. 2 i 3.

§ 49. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1976 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

71

ZARZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

z dnia 29 marca 1976 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie nadania statutu Zrzeszeniu „Polski Związek Łowiecki”.

Na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim (Dz. U. z 1973 r. Nr 33, poz. 197) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 października 1959 r. w sprawie nadania statutu Zrzeszeniu „Polski Związek Łowiecki” (Monitor Polski z 1959 r. Nr 91, poz. 492 i z 1970 r. Nr 18, poz. 140) skreśla się § 2—10, a § 11 oznacza się jako § 2.

§ 2. W statucie Zrzeszenia Polski Związek Łowiecki, stanowiącym załącznik do zarządzenia wymienionego w § 1, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w przepisach statutu wyrazy „powiatowa rada łowiecka” zastępuje się wyrazami „zarząd wojewódzki Zrzeszenia”,
- 2) w § 18 ust. 1 skreśla się wyrazy „w drodze uchwały”,
- 3) w § 39 skreśla się ust. 1, a ust. 2—4 otrzymują kolejną numerację 1—3,

4) § 40 otrzymuje brzmienie:

„§ 40. Terenem działalności wojewódzkich władz i organów Zrzeszenia jest województwo.”

5) skreśla się § 41—49 wraz z tytułami,

6) w § 50 ust. 2, w § 55, w § 61 ust. 2, w § 65 ust. 1 i w § 80 ust. 1 wyrazy „trzy lata” użyte w odpowiednim przypadku zastępuje się wyrazami „pięć lat” użytymi w odpowiednim przypadku,

7) w § 50 ust. 3 pkt 2 wyrazy „ $\frac{1}{3}$ powiatowych rad łowieckich” zastępuje się wyrazami „ $\frac{1}{2}$ liczby kół łowieckich”,

8) w § 51 ust. 1 wyraz „trzydziestu” zastępuje się wyrazem „dwudziestu”,

9) w § 52:

a) w pkt 3 skreśla się wyrazy „i wojewódzkiego sądu Polskiego Związku Łowieckiego”,

b) skreśla się pkt 5,